

INHOUD

0. INLEIDING	7
1. OVERLEVEN IN EEN FALLOCENTRISCHE WERELD ZONDER FALLUS	19
2. HOE JE JE JEUGDJAREN KAN VERKLOTEN	39
3. HOE JE EEN PUSSY RIOT KUNT BEGINNEN	61
4. PUSSY RIOT CHURCH	87
5. DE DAG DES OORDEELS	125
6. PRISON BREAK	153
7. RUSSIA TODAY	209
AANTEKENINGEN	238

INLEIDING

1.

Als het verkopen van mijn ziel tot gevolg heeft dat Poetin aftreedt en in Rusland een pluralistische politiek ontstaat, dan zal ik dat doen.

Verkoop je ziel niet voor een te lage prijs.

Kweek een cultuur van revolte. Er zijn culturen van eten, van het kijken van films en het lezen van boeken. En er is een cultuur van revolte, het vermogen om lastige vragen te stellen, twijfel te wekken over kwesties en die te veranderen.

Het was zes maanden voor het Punkgebed en ik wachtte gespannen op grote veranderingen. Nooit eerder had politiek mijn hoofd zo draaiërig gemaakt als in de herfst van 2011.

Op 24 september 2011 kondigde Poetin aan dat hij een derde termijn ambieerde. Een derde termijn, dat is geen grap. Na zijn eerste twee termijnen als president had Poetin de namaakliberaal Medvedev benoemd om hem te vervangen, maar nu wilde hij een comeback maken. Op 24 september 2011 was duidelijk dat het leven in Rusland zou veranderen. Het was volkomen helder dat we moeilijke tijden tegemoet

gingen waarin het een uitdaging zou worden om niet in een leugen te leven.

Het was onmogelijk het politieke seizoen uit te zitten, de parlementaire en presidentsverkiezingen af te wachten. Als ik dat zou doen, zou ik de grootste vergissing van mijn leven begaan. Ik nam een besluit. Misschien zouden deze verkiezingen van beslissend belang zijn in mijn leven, maar ik zou er alles aan doen om deze afschuwelijke staat van politieke predestinatie aan het wankelen te brengen.

2.

Wij zijn hier de macht.

Russen door geboorte. Rebellen uit vrije wil.

Als een naald zich plotseling door je nagel en je vinger boort, kan je geest dat de eerste vijf seconden niet verwerken. Er is geen pijn, niets. Je snapt alleen niet waarom je je hand niet uit de naaimachine kan trekken. Na vijf seconden slaat er een golf van pijn door je heen. Goh, kijk, je vinger zit vast aan de naald. Daarom kun je je hand niet terugtrekken. Zo eenvoudig is het.

Je kunt vijf minuten wijden aan de verzorging van je vinger, maar niet langer. Je moet doorgaan met naaien. Je bent echt niet de eerste die door haar eigen vinger heen naait. Hoezo een pleister? Je bent in de gevangenis, meisje.

En je gaat door met naaien. Je trilt, niet van pijn maar van verbazing. Dit is de eerste keer dat je vinger is doorboord. Het

is alsof je je maagdelijkheid hebt verloren. En dat is een grote gebeurtenis.

3.

Mensen vinden allerlei redenen om uit Rusland te vertrekken. Meestal hebben ze veel minder redenen om te blijven. Maar de redenen om te blijven zijn beter. Daarvoor heb je sympathie en daarmee wil je je identificeren.

‘Waarom ga ik niet weg? Ik leef hier, ik voel hier, ik... word hier verliefd.’

Loop niet weg. Word verliefd.

Paspoortcontrole op het vliegveld Sjeremetjevo van Moskou. We zijn net teruggekeerd naar Rusland. De jongensachtige grenswacht neemt mijn paspoort aan en steekt het in de computer. Vervolgens haalt hij het eruit en monstert het nauwkeurig. Hij pakt de telefoon.

‘Tolokonnikova, Nadezjda Andrejevna. Doorlaten?’ vraagt hij. Hij luistert naar de instructies aan de andere kant van de lijn en knikt. Hij stempelt mijn paspoort en laat me door.

Masja is de volgende. De grenswacht voert haar info in de computer in en zucht.

‘Jongedame, wat doen ze meestal met jou aan de grens?’

‘???’

‘Als je de grens overgaat en er zit een kerel zoals ik hier, wat doet hij dan? Belt hij de officier van dienst?’

‘Ik zou het eerlijk gezegd niet weten. Wat staat daar over mij? Is het allemaal slecht?’ vraagt Masja, met een knik naar de computer.

‘Zo slecht is het niet, maar het is niet erg goed.’

4.

Wat me allemaal niet is afgeraden! Doe dit niet, doe dat niet, ga niet met die jongen om, ga daar niet heen. Vergeet die protesten, en ook die liedjes. Als je foto's maakt, zorg er dan voor dat die politiek correct zijn. Alles wat ik wil doen is te gewaagd en te provocerend.

Ik kies voor actie. Soms. Daar krijg ik wel eens een klap voor mijn kop voor. Alles heeft zijn prijs. Neem een besluit. Bid niet. Luister naar jezelf. Leef.

Russisch feminisme hoort van nature niet bij Rusland en heeft geen enkele basis. Het feminisme is eropuit christelijke principes te vernietigen. Feminisme probeert de vrouw op hetzelfde niveau te plaatsen als de man en ontnemt haar haar voorrechten als vrouw. Het feminisme ondermijnt het gezin. Afzonderlijke rechten voor mannen, vrouwen en kinderen verwoesten de familie. Wanneer we gedoopt zijn, moeten we het feminisme beschouwen als een vergif dat mensen ongelukkig maakt als het eenmaal doordringt in de geest van de samenleving en het gezin.

- Aartspriester Dmitri Smirnov, een populaire woordvoerder van de Russisch-orthodoxe Kerk

We hebben altijd met groot plezier gekeken naar de video's van aartspriester Smirnov op YouTube. Hij was ons zonnetje. En een van de inspiratiebronnen voor Pussy Riot. We vielen van onze stoel als we naar zijn preken luisterden en terwijl we vielen kregen we het idee om een feministische punkband te beginnen.

5.

Er is één goede vraag die je aan Pussy Riot kunt stellen.

‘Wat zijn jullie verdomme aan het doen, dames? Waarom zitten jullie niet gewoon op een bank bier te drinken?’

Wat bepaalt ons optreden? Ik ben woedend omdat de voornaamste politieke instituties van ons land bestaan uit ordehandhaving, het leger, geheime inlichtingendiensten en gevangenissen. En een enkele geschifte nep-superheld, die halfnaakt paardrijdt. Een man die voor niemand bang is, behalve voor homo’s. Een man die als vriend zo royaal is dat hij de helft van het land aan zijn beste vrienden heeft gegeven, allemaal oligarchen.

Door samen te werken kunnen we andere instituties opbouwen.

Het is begin 2012. We praten met journalisten en dragen bivakmutsen. Niemand heeft ooit onze gezichten gezien. De maillots doen je benen jeuken. De wol van de bivakmutsen komt in je mond en in je ogen. Er zitten vlekken en vegen op de bivakmutsen van de saus van de pasta en de pizza die we eten tijdens het interview. Zo nu en dan schroeien we de mutsen ook omdat we roken.

6.

Niet de mensen op de regeringsposten en met de politiewagens hebben de macht, maar de mensen die weten hoe ze van hun angst af moeten komen. Het is eenvoudig: wees niet bang.

Toen de staat besloot om ons te arresteren waren we geen beroepspolitici, revolutionairen of leden van een ondergrondse cel. We waren activisten en artiesten, een beetje naïef en direct, zoals vaak bij kunstenaars.

Toen we gearresteerd werden, leken we meer op Woody Allen-personages dan op figuren uit *Salt of Tomb Raider*. We lachten meer naar onze vervolgers dan dat we bang voor ze waren. We kregen de slappe lach als we dachten aan de onbenulligheid van de omstandigheden. Een compleet team van goed getrainde en goedbetaalde onderzoekers in staatsdienst werkte aan de opsporing van een groep grappenmakers en vrolijke zonderlingen, die belachelijke felgekleurde hoofddeksels over hun gezicht hadden getrokken.

Wij, de vijf vrouwen die het Punkgebed deden, zaten strak op onze rugzakken en dronken koffie. Geleidelijk raakten we gewend aan het idee dat elke slok koffie de laatste buiten de gevangenis zou kunnen zijn.

7.

Zaak nr. 17780, afdeling Onderzoek, bureau district Chamovniki, Russisch ministerie van Binnenlandse Zaken, 24 februari 2012:

Opgelegde beperkingen zonder detentie voorafgaand aan het proces kunnen niet garanderen dat de verdachte zich zal houden aan de verplichtingen die haar zijn opgelegd krachtens het Wetboek van Strafvordering. Ze zullen Tolokonnikova in staat stellen te ontvluchten, het onderzoek te hinderen en door te gaan met de activiteit die geleid heeft tot deze strafrechtelijke aanklachten.

- Uittreksel uit het strafrechtelijk dossier tegen Pussy Riot

Om je af te houden van meer protestacties ('doorgaan met criminele activiteiten', zoals zij het formuleerden) zullen ze je in de gevangenis zetten. Maar ga door met de protesten, zelfs in de gevangenis.

Petja en ik verlieten ons huis om een cadeau te kopen voor onze dochter Gera, die de volgende dag, 4 maart, jarig zou zijn. We hadden al een aantal kleine speelgoedklassen voor haar gekocht, een hele familie (mama, papa, dochter, zoon). We moesten nu meubels en een keukentje voor ze vinden en een egelfamilie die hun vriendjes konden zijn.

'Stilstaan! Handen tegen de muur!' Tien man in burger besprongen Petja en mij vlak bij de glazen deuren van het metrostation Begovaja.

Petja werd tegen de muur gegooid.

'Hierheen, luizenbol!' Ze sleurden mij weg.

Ze duwden ons een politiebureau in de buurt binnen. De mannen in burger flitsten hun penningen van de Moskouse recherche tevoorschijn. Ze waren ongeveer een meter negentig, liepen op Abidas-gympen en hadden trainingspakken aan.

Ik scheurde de pagina uit mijn notitieboekje waar het wachtwoord van de mailbox van Pussy Riot op stond, verfrommelde die en slikte hem in. Het papiertje bleef steken in mijn keel.

‘Kan ik wat water krijgen?’ vroeg ik.

‘Jij verdient geen goede behandeling, hoer!’ antwoordde een rechercheur.

Ik reageer door mijn capuchon over mijn hoofd te trekken en te gaan liggen op de bank in het politiebureau. Het idee wat te babbelen met deze jongens van de Moskouse recherche trok me niet aan. Ik had een lange weg voor me. Ik moest mijn krachten verzamelen.

‘Wen eraan om *recht op te zitten*, trut!’ Een andere agent, ook in trainingspak, greep me vast en trok me met een ruk overeind. ‘U gedraagt zich vreemd. Goed. Dan lees ik wat.’ Ik pakte een boek uit mijn tas.

Het lukte Petja om vijf seconden met een advocaat te bellen. De smerissen, woedend dat ze hem niet genoeg in de gaten hadden gehouden, pakte de telefoon af en maakten die onklaar.

Een van de Moskouse rechercheurs knikte naar me met een boosaardige grijns. ‘Ze doet verdomme alsof ze leest.’

‘Ik lees, dat doe ik altijd.’ Ik glimlachte en trok mijn gestipelde haarband recht.

8.

‘Feminisme en feministe zijn vloekwoorden, onfatsoenlijke woorden,’ zei Beloglazov, een bewaker van de kathedraal van Christus de Verlosser, een van de ‘benadeelde partijen’ tijdens het Pussy Riot-proces.

Als dat zo is, vloek dan zo veel mogelijk. Vloek. Wees onfatsoenlijk.

Ik kon vroeger nooit push-ups doen zoals een man, waarbij mijn borsten de grond raakten. In de gevangenis leerde ik hoe ik ze kon doen. Tijdens het luchten putte ik mezelf uit door honderden oefeningen te doen. Daarna ging ik naar het gymlokaal, pakte de halters en oefende op de machines voor gewichtheffen. Ik leerde anderen boksen en hoe je bij het worstelen je tegenstander kan ontwijken.

9.

Journalist: *Eén laatste vraag. Waar hebt u in uw leven het meeste spijt van? Wat ziet u als een vergissing die u nooit zou willen herhalen?*

Vladimir Poetin: *Ik zal volkomen eerlijk tegen u zijn. Ik kan me nu niet zoiets herinneren. Het heeft er alle schijn van dat de Heer mijn leven zo beschikt heeft dat ik nergens spijt van hoeft te hebben.*

Commentaar: *U bent een gelukkig mens.*

Vladimir Poetin: *God zij gedankt.*

De staat bestaat slechts uit beambten, kantoorklerken die wij betalen. Het zijn geen bazen; het zijn klerken. Ambtenaren behoren efficiënt te zijn, bescheiden en zich te verantwoorden voor alles wat ze doen. Als een ambtenaar niet voldoet aan deze vereisten, mag hij ophoepelen. Dan nemen we iemand anders in dienst.

Ik sta met moeite op en ga plassen. Ik heb ongelooflijke honger. Mijn maag droomt van eten en besmet mijn hersens met die droom.

Het is mijn eerste dag in de gevangenis.